

Compilation a model for the development of educational sports of Iran

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

.....18 March 2022

Received in revised form:

.....10 June 2022

Accepted:

.....16 June 2022

Published online:

.....25 June 2022

Keywords:

*Sport development,
educational sport,
development implications,*

ABSTRACT

Introduction: The purpose of this study was to compile a model for the development of educational sports in the country.

Methods: The present study is a sequential- exploratory research and is quantitative in terms of data type. The statistical population of the study included all physical education teachers with 10,000 people. In order to collect data, a researcher-made questionnaire was prepared with the opinion and approval of 30 experts, including professors and specialists in sports management, physical education assistants and physical education teachers. This questionnaire had 7 components and 33 questions and was approved before its validity and reliability distribution.

Results: The results showed that the development strategy of educational sports in 7 dimensions including: development of physical education curriculum, quality of physical education curriculum, development of students' 'championship sports, development of students' public sports, quality improvement of space and sports equipment, development of motor literacy and healthy and active lifestyle It was evaluated in students and the strengthening and empowerment of human resources.

Conclusion: Based on the research results, it can be stated that the development of student sports is a dynamic process and to achieve it and achieve development consequences, stakeholders, strategies, processes and paths of sports development work together. Therefore, policymakers should consider stakeholder strategies, processes, and ways of developing sports when formulating student sports development policies.

Cite this article: last name, first name. (2022). Compilation a model for the development of educational sports of Iran . *Sport Management Journal*, 56 (1), 1-20. DOI: <http://doi.org/000000000000000000>

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran, Faculty of Sport Sciences and Health.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: I undertake that I have followed the ethical guidelines.

Funding: NO

Authors' contribution: The same for all

Conflict of interest: This article is prepared in the framework of country scientific laws, confirming the originality of the paper and does not include any conflict of interest.

Acknowledgments: -

in Press

مدیریت ورزشی

تدوین مدل توسعه ورزش آموزشی ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

مقدمه: هدف از تحقیق حاضر تدوین مدل توسعه ورزش تربیتی در کشور ایران بود. روش پژوهش: تحقیق حاضر از نوع تحقیقات متوالی - اکتشافی و از نظر نوع داده‌ها کمی است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه دبیران تربیت‌بدنی به تعداد 10000 نفر بود. جهت جمع‌آوری داده‌ها ابتدا پرسشنامه محقق‌ساخته با نظر و تایید 30 نفر از خبرگان شامل اساتید و متخصصان مدیریت ورزشی، معاونین تربیت‌بدنی و معلمان تربیت‌بدنی تهیه شد. این پرسشنامه دارای 7 مولفه و 33 سوال بود و پیش از توزیع روایی و پایایی آن، مورد تایید قرار گرفت.

تاریخ دریافت:

تاریخ بازنگری:

تاریخ پذیرش:

تاریخ انتشار:

یافته‌ها: نتایج نشان داد که استراتژی توسعه ورزش تربیتی در 7 بعد شامل: توسعه برنامه درس تربیت‌بدنی، کیفیت بخشی برنامه درس تربیت‌بدنی، توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان، توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان، ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی، توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان و تقویت و توانمندسازی منابع انسانی مورد ارزیابی قرار گرفت؛ می‌توان بیان کرد که توسعه ورزش دانش‌آموزی فرآیندی پویا است و برای تحقق آن و حصول پیامدهای توسعه، ذی‌نفعان، استراتژی‌ها، فرایندها و مسیرهای توسعه ورزش با هم عمل می‌کنند. نتیجه‌گیری: از این‌رو سیاست‌گذاران باید به هنگام تدوین سیاست‌های توسعه ورزش دانش‌آموزی ذی‌نفعان، استراتژی‌ها، فرایندها و مسیرهای توسعه ورزش را مورد توجه قرار دهند.

کلیدواژه‌ها:

توسعه ورزش،

ورزش تربیتی،

پیامدهای توسعه،

استناد: نام خانوادگی، نام (1401). عنوان مقاله. نشریه مدیریت ورزشی، 2 (4)، 1-20.

DOI: <http://doi.org/000000000000000000000000>

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه تهران، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی.

مقدمه

ورزش به عنوان یک فرایند اجتماعی، اصلی‌ترین معیار برای ایجاد و بهبود سلامت جسمانی و روانی افراد است (شهبازی و همکاران، 1397)؛ به همین دلیل برای سرمایه‌گذاری در آن باعث کاهش هزینه‌ها در مراکز درمانی و مبارزه با فساد و کاهش سطح ناهنجاری‌های فردی و اجتماعی می‌شود (باکر و همکاران، ۲۰۱۷). ورزش آموزشی و تربیتی به عنوان نوعی ورزش که از نظر کمی و کیفی در پیشرفت ورزش در بین افراد تحصیل کرده است، نقش مهمی در پیشرفت مهارت‌های روانشناختی حرکتی در افراد دارد (زیگلر، ۲۰۰۳). به طور کلی ورزش آموزشی به معنای برگزاری کلاس‌های آموزشی و پرورشی در یک یا چند رشته ورزشی یا مهارتی است (متقی شهری و همکاران، 1398). ورزش تربیتی اما نه متولی تربیت ورزشکاران حرفه‌ای است، نه تربیت قهرمانان کشوری و نه تامین سلامت اقشار مختلف جامعه، بلکه زیربنای ایجاد «فرهنگ مناسب ورزشی» است. و ورزش یکی از فعالیت‌های مهم بشری است که تقریباً در تمامی جوامع وجود داشته است. محققان موضوعات آموزشی جنبه‌های ارزش ورزش و نیروی عظیم آن را در جامعه پذیری انسانی و عادی سازی آن و ساخت یک شخصیت اجتماعی متعادل تحقق بخشیده است. برای مدت طولانی، رابطه بین فعالیت‌های ورزشی و تمرینات با سلامتی شناخته شده است (فیتزگرلد، ۲۰۱۸).

با سابقه‌ترین تشکیلات رسمی در ورزش کشور، ورزش دانش‌آموزی و تربیت بدنی مدارس است (خدادادی و شهبازی، 1394). مدیریت ورزش دانشجویی کشور بیش از یک قرن از زمان راه‌اندازی رسمی خود با بسیاری از مشکلات سر و کار داشته است؛ بنابر این در آموزش پشتیبانی خوبی برای ورزش‌های عمومی و قهرمانی نبوده است (راسخ و همکاران، ۱۳۹۷). از این‌رو ورزش دانشجویی و تربیت بدنی به دلیل نقش اصلی آن در سیستم آموزش و پرورش و در سیستم ورزشی کشور، نیاز به بازسازی سیستم مدیریتی خود دارند. ورزش دانش‌آموزی یک معیار اصلی برای تقویت فعالیت بدنی دانش‌آموزان از طریق برنامه‌های ورزشی، فعالیت‌ها و رویدادهای موجود در یک محیط ورزشی با امکانات بهتر است (بوکارو و همکاران، ۲۰۱۲). امروزه در مورد توانایی ورزش‌های مدرسه در حل بسیاری از مشکلات اجتماعی، روانی و آموزشی در جوامع سیاسی، رسانه‌ها و محیط‌های آموزشی و تحقیقات در زمینه ورزش دانشجویی شکی نیست (پوت و همکاران، ۲۰۱۸)؛ بنابراین ورزش می‌تواند به کودکان کمک کند تا آموزش، سلامت، رفتار مثبت و نظم و انضباط و فرصتی برای معاشرت و یادگیری مهارت‌های جدید را بهبود بخشند (متقی شهری و همکاران، 1398). در بخش‌بندی مؤلفه‌های اصلی توسعه ورزش کشور به چهار بخش، ورزش تربیتی و آموزشی، ورزش همگانی و تفریحی، ورزش قهرمانی و ورزش حرفه‌ای توجه می‌شود (قاسمی و همکاران، ۱۳۹۱). ورزش تربیتی و آموزشی، در نظام آموزش رسمی (از پیش‌دبستانی تا دانشگاه) جایگاه مهمی داشته و محور سیاست‌های کلان کشور است (میرزایی کالار و همکاران، ۱۳۹۹). توسعه ورزش مفهوم اساسی پرورش برنامه‌های نیروی انسانی سالم به شمار می‌رود (اصولی و همکاران، 1398). در سیاست کلان سند چشم‌انداز افق 1404 و در برنامه‌های پنج ساله توسعه کشور دارای اهمیت است. همچنین در سند تحول بنیادین و اسناد عالی وزارت آموزش و پرورش، برنامه درس تربیت بدنی در کنار تربیت دنیوی، معنویاً اجتماعی و عاطفی افراد توجه شده و بر اهمیت توسعه ورزش مدارس تاکید شده است.

با بررسی پیشینه تحقیق و راهکارهای سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش، هدف از توسعه ورزش دانش‌آموزی افزایش نشاط و مشارکت ورزشی است و حمایت والدین و جامعه ورزش در راستای بهبود امکانات و تأسیسات ورزشی مدارس و جذب منابع مالی در استعداد ورزشی دانش‌آموزان برای ارتقای سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در آن‌ها می‌باشد (الماسی و همکاران، ۱۴۰۰)؛ بنابراین، توسعه ورزش دانش‌آموزی با در نظر گرفتن متغیرهایی مانند سن، جنسیت، علائق و توانایی‌های ورزشی شرایط مناسب و و پایدار پرا فراهم می‌کند تا به منظور حصول اطمینان از مشارکت در ورزش در محیطی حمایتی و ایمن برای دستیابی به تجربیات مثبت و بهبود عملکرد به سطح مطلوب خود برسد (بوکارو و همکاران، ۲۰۱۲).

مدیریت ورزش جامعه باید بیش‌ترین تلاش‌های خود را روی ورزش تربیتی متمرکز نماید. مهم‌تر اینکه ورزش تربیتی پایه، مجرا و مسیر رسیدن به ورزش قهرمانی و حرفه‌ای است. سطح تربیتی عمده‌تاً در نهادهای آموزشی (مدارس) متداول است؛ لذا باید فرصت، تجارب آموزش حرکتی و مهارتی و امکانات وسیعی را برای تقویت پایه‌های بنیادی ورزش بعدی و بالاتر فراهم آورد. ورزش تربیتی یا پرورشی در مدارس سه سطح دارد،

برای توسعه و گسترش ساختار کشور با حفظ تعادل در این سطوح و اولویت‌بندی این ابعاد بر اساس استفاده و اهمیت آن بسیار مهم است. (شبانای، ۲۰۱۵).

اساس و پایه تربیت بدنی و ورزش در مدارس، تأکید بر فعالیت بدنی و حرکتی کودکان است و حفظ سلامتی و نشاط کودکان در اولویت برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی مدارس و آموزش و پرورش قرار دارد. بررسی پیشینه تحقیق نشان می‌دهد در رابطه با موضوع تحقیقات مختلفی انجام گرفته است. در همین ارتباط تی سانگاریدو¹ (۲۰۱۷) در تحقیقی با عنوان ادراک‌های معلمان دبستان نسبت به چالش‌های اصلی تربیت بدنی در مدارس قبرس به این نتیجه دست یافتند آموزش در سال‌های اولیه ایجاد فرصتی برای کودکان برای توسعه مهارت‌های روانی، شناختی و اجتماعی بوده و آموزش یکی از مهم‌ترین موضوعات برنامه درسی مدارس است؛ بنابراین توجه به فعالیت‌های ورزشی که در آن‌ها رقابت وجود داشته باشد در سطح و اولویت بعدی قرار دارد، باید ابتدا به کودکان فواید ورزش و تحرک بدنی آموزش داده شود و در صورتی که این هدف محقق گردید آنگاه می‌توان به سطح بعدی که ورزش رقابتی و قهرمانی است وارد شد (تسانگاریدو، ۲۰۱۵). شهولی کوهشوری و همکاران (۱۳۹۹) در تدوین استراتژی‌های ورزش تربیتی ایران به این نتیجه دست یافتند که دو عامل "شبکه‌سازی در بین بازیگران کلیدی" و "هم‌افزایی خانواده و اجتماع" شد که پایه و اساس چهار سناریوی اصلی ورزش تربیتی ایران می‌باشد (شهولی کوه شوری، ۱۳۹۹). نتایج تحقیق توشبویوا و خامرایوا² (۲۰۲۱) اهمیت تربیت بدنی و ورزش در موسسات آموزشی، تربیت بدنی صبح‌گاهی، تربیت بدنی، بخش‌های ورزشی، مسابقات ورزشی و تعطیلات را در تمرینات و تمرینات مستقل با استفاده از عوامل طبیعی نشان می‌دهد (توشبویوا، ۲۰۲۱). همچنین نتایج تحقیق سرلک و کاوه (۱۴۰۰) نشان داد که کمبود امکانات و تجهیزات ورزشی، ضعف آموزشی، ضعف مدیریتی، کمبود منابع انسانی و کمبود منابع مالی از چالش‌ها و موانع اصلی توسعه ورزش تربیتی است (سرلک و همکاران، ۱۴۰۰).

با توجه به اهمیت بالای ورزش تربیتی در مسیر و آینده هر دو ورزش همگانی و ورزش حرفه‌ای، می‌توان گفت که آینده ورزش هر کشور به میزان توجه و اهمیتی که آن کشور بر ورزش تربیتی قائل است، وابسته است و از طرف دیگر با توجه به بررسی تحقیقات گذشته مرتبط با موضوع تحقیق که نشان می‌دهد تحقیقات بسیار محدودی در داخل کشور در رابطه با ورزش تربیتی و توسعه آن انجام شده است، انجام تحقیقی جهت طراحی الگوی توسعه ورزش تربیتی در کشور بسیار ضروری به نظر می‌رسد. از این‌رو تحقیق حاضر درصدد است تا با طراحی الگوی توسعه ورزش تربیتی در کشور گامی بلند در راه بهبود و توسعه ورزش تربیتی انجام دهد.

روش‌شناسی پژوهش

تحقیق حاضر از نوع تحقیقات متوالی - اکتشافی است و به صورت کمی انجام شده است که داده‌های آن به شیوه میدانی و با استفاده از پرسشنامه جمع‌آوری گردید. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه دبیران تربیت بدنی به تعداد 10000 نفر بود. به منظور تعیین حجم نمونه در مدل‌یابی معادلات ساختاری قاعده‌ای متفاوتی ارائه شده است، به طور کلی حجم نمونه در مدل‌یابی معادلات ساختاری به ازاء هر متغیر اندازه‌گیری می‌تواند بین 5 تا 20 مشاهده شده باشد، بنابراین با توجه به تعداد سؤالات، پرسشنامه مدل جامع پیشنهادی توسعه ورزش تربیتی و انتخاب 10 مشاهده به ازاء هر متغیر ($33 \times 10 = 330$) که در این پژوهش تعداد 375 نفر از دبیران تربیت بدنی به صورت تصادفی به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری متغیرها در این تحقیق، پرسشنامه محقق‌ساخته با 7 مولفه و 33 سوال بود که بر اساس نظر و تایید 30 نفر از خبرگان شامل اساتید و متخصصان مدیریت ورزشی، معاونین تربیت بدنی و معلمان تربیت بدنی تهیه شد و پیش از توزیع روایی و پایایی آن، بررسی و مورد تایید قرار گرفت. این پرسشنامه شامل 33 سوال 5 گزینه‌ای است و 7 مولفه (1 توسعه برنامه درس تربیت بدنی (سؤالات 1-4)، کیفیت بخشی برنامه درس تربیت بدنی (سؤالات 5-8)، توسعه

¹ Tsangaridou

² Toshboyeva and Khamrayeva

ورزش قهرمانی دانش‌آموزان (سؤالات 9-11)، توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان (سؤالات 12-16)، ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی (سؤالات 17-20)، توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان (سؤالات 21-24) و تقویت و توانمندسازی منابع انسانی (سؤالات 25-33) را می‌سنجد. در مرحله بعد، پرسشنامه در میان نمونه پژوهش توزیع و جمع‌آوری شد که تعداد 310 نفر پرسشنامه‌ها را به طور خوانا و دقیق برگشت داده‌اند. روایی صوری پرسشنامه مورد تأیید 30 تن از متخصصین قرار گرفت. پس از تکمیل این مرحله و انجام برخی از اصلاحات پیشنهادی، پرسشنامه جهت توزیع نهایی آماده شد. به همین منظور پس از مکاتبات اداری، مجوز توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها از مسئولین ذی‌ربط آموزش و پرورش اخذ شد. سپس جهت توزیع پرسشنامه‌ها با مراجعه به هر کدام از بخش‌های آموزش و پرورش رفته و به کسب مجوز از آن‌ها پرداخته شد. در این تحقیق طی یک مطالعه مقدماتی بر روی 60 نفر، ضریب پایایی آلفای کرونباخ برای پرسشنامه توسعه ورزش تربیتی برابر $\alpha = 0/941$ و برای مولفه‌ها: توسعه برنامه درس تربیت بدنی 0/890، کیفیت بخشی برنامه درس تربیت بدنی 0/840، توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان 0/90، توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان 0/889، ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی 0/91، توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش‌آموزان 0/864 و تقویت و توانمندسازی منابع انسانی 0/922 به دست آمد. به منظور طبیعی بودن توزیع داده‌ها از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف استفاده شد که نتایج آن نشان داد که توزیع داده‌ها نرمال ($p > 0/05$) می‌باشد. لازم به ذکر است که تمامی تجزیه و تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS 24 و PLS 3 در سطح معنادار $P \leq 0/01$ انجام گرفت.

یافته‌های پژوهش

نتایج جمعیت شناختی نشان داد که از آزمودنی‌های تحقیق 58/4 درصد افراد مرد و 41/6 درصد افراد زن بودند که از این تعداد حدود 73/2 متأهل و 26/8 درصد افراد مجرد بودند. میانگین سن افراد 39/30 با انحراف معیار 9/290 بود. اکثر آزمودنی‌های تحقیق دارای مدرک کارشناسی (42/3%) بودند. همچنین بیش‌ترین سابقه خدمت نمونه‌های تحقیق در دامنه سنی 11-15 (101 نفر، 27/1%) قرار داشت و بیش‌تر افراد داری سابقه استخدامی رسمی (158 نفر، 51%) قرار داشت. نتایج جدول (1) اطلاعات توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد، حداقل، حداکثر) متغیرهای تحقیق را نشان می‌دهد.

جدول 1. یافته‌های توصیفی در ارتباط با متغیرهای پژوهش

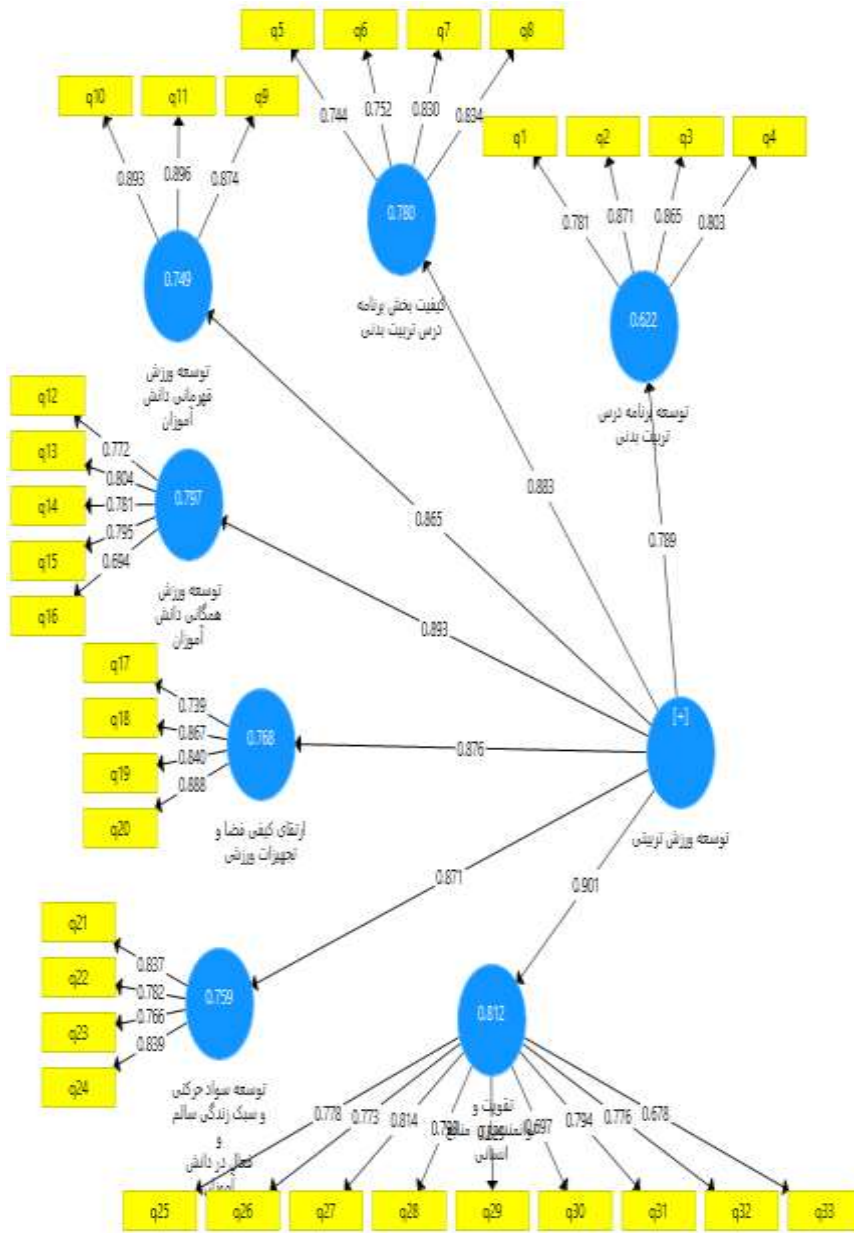
متغیرها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	کمترین	بیش‌ترین
توسعه برنامه درس تربیت‌بدنی	310	13/63	4/495	4	20
کیفیت بخشی درس تربیت‌بدنی	310	14/56	3/87	4	20
توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان	310	11/30	3/16	3	15
توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان	310	17/71	4/56	5	25
ارتقاء کیفی فضا و تجهیزات ورزشی	310	13/88	4/23	4	20
توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال	310	13/62	4/16	4	20
تقویت و توانمندسازی منابع انسانی	310	30/01	8/33	10	45

جدول 2. نتایج آزمون فریدمن برای مقایسه اولویت عوامل توسعه ورزش تربیتی

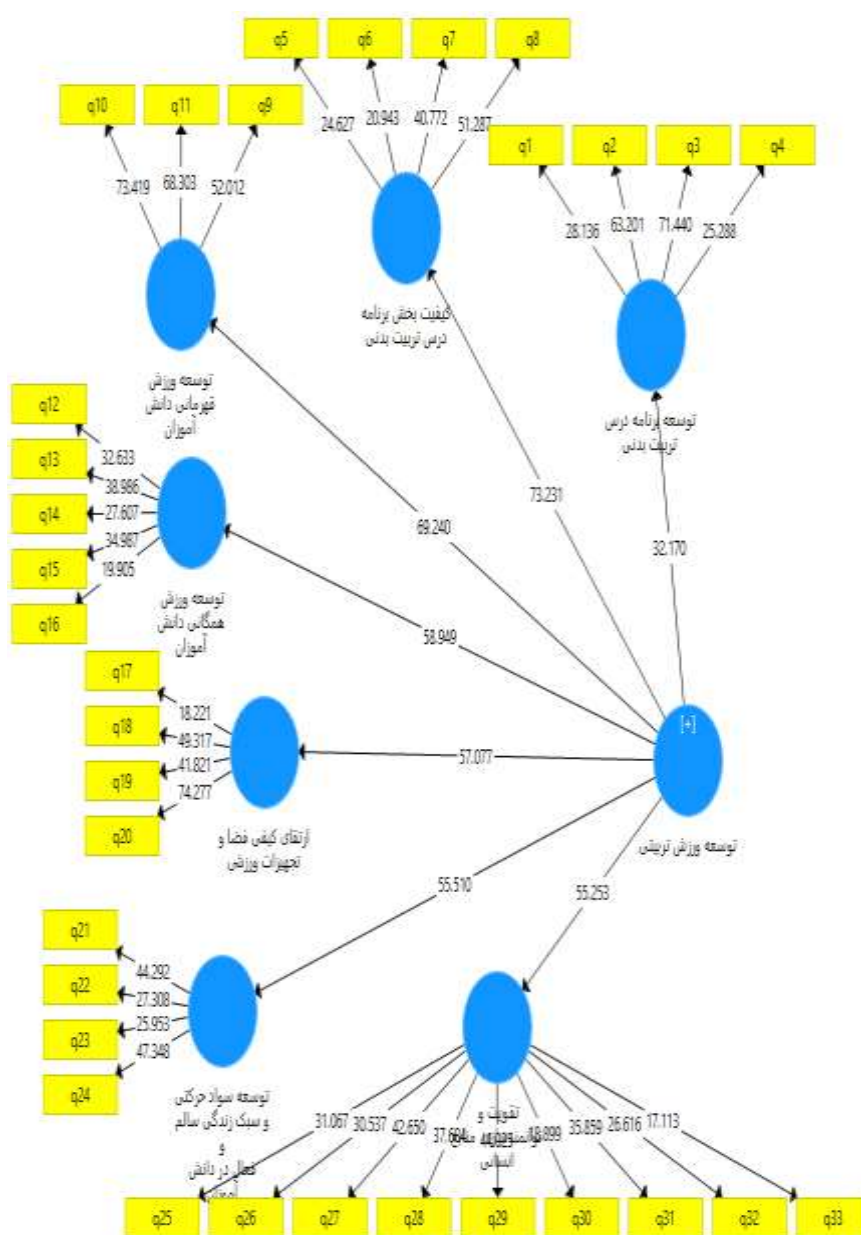
عوامل توسعه ورزش تربیتی	میانگین رتبه	خی دو (χ^2)	درجه آزادی	sig
تقویت و توانمندسازی منابع انسانی	6/98	1235/268	6	0/001*
توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان	5/53			
کیفیت بخشی درس تربیت‌بدنی	3/85			
توسعه برنامه درس تربیت‌بدنی	3/37			
ارتقاء کیفی فضا و تجهیزات ورزشی	3/35			
توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال	3/22			
توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان	1/69			

تفاوت معنی‌دار در سطح $p \leq 0/05$

با توجه به جدول (2)، نتایج آزمون فریدمن نشان داد که بین عوامل توسعه ورزش تربیتی تفاوت معنی‌داری وجود دارد، در نتیجه فرضیه صفر مبنی بر عدم تفاوت بین اولویت عوامل توسعه ورزش تربیتی از دیدگاه کلیه آزمودنی‌ها رد می‌شود. همچنین نتایج آزمون فریدمن نشان می‌دهد که عامل تقویت و توانمندسازی منابع انسانی با میانگین رتبه 6/98 بالاترین اولویت و عامل توسعه ورزش قهرمانی دانش‌آموزان با میانگین رتبه 1/69 پایین‌ترین اولویت را از دیدگاه کلیه آزمودنی‌ها به خود اختصاص داده است.

شکل 1. ضرایب استاندارد مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی

شکل 2. مقادیر تی مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی

نتایج ارزیابی مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی نشان می‌دهد که تمامی سؤالات دارای اثر معناداری در مدل مرتبه اول و دوم توسعه ورزش تربیتی دارند.

جدول 3. آزمون معناداری مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی

رابطه مؤلفه با متغیر	بار عاملی	t-value	سطح معنی‌داری
توسعه برنامه درس تربیت بدنی ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی	0/789	32/170	0/01
کیفیت بخش برنامه درس تربیت بدنی ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی	0/883	73/231	0/01

0/01	69/240	0/865	توسعه ورزش قهرمانی دانش آموزان ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
0/01	58/949	0/893	توسعه ورزش همگانی دانش آموزان ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
0/01	57/077	0/876	ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
0/01	55/510	0/871	توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش آموزان ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی
0/01	55/253	0/901	تقویت و توانمندسازی منابع انسانی ← مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی

**سطح معنی‌داری 0/01

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که در مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی مؤلفه توسعه برنامه درس تربیت بدنی ($P < 0/01$, $t = 32/170$, $\beta = 0/789$)، مؤلفه کیفیت بخش برنامه درس تربیت بدنی ($P < 0/01$, $t = 69/240$)، مؤلفه توسعه ورزش قهرمانی دانش آموزان ($P < 0/01$, $t = 58/949$, $\beta = 0/893$)، مؤلفه ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی ($P < 0/01$, $t = 57/077$, $\beta = 0/876$)، مؤلفه توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش آموزان ($P < 0/01$, $t = 55/510$, $\beta = 0/871$)، مؤلفه تقویت و توانمندسازی منابع انسانی ($P < 0/01$, $t = 55/253$, $\beta = 0/898$)، بر مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی تأثیر دارند.

جدول 4. مقادیر واریانس استخراج شده، آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، مقادیر R2، شاخص‌های افزونگی با روایی متقاطع و اشتراک با روایی مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی

متغیرها	AVE	آلفای کرونباخ	پایایی ترکیبی	مقادیر R2	معیار (استون گیسر)	اشتراک با روایی متقاطع
کلی	0/493	0/968	0/970	-	-	0/430
مؤلفه‌ها	0/690	0/850	0/899	0/622	0/312	0/450
	0/626	0/800	0/870	0/780	0/511	0/520
توسعه ورزش قهرمانی دانش آموزان	0/788	0/865	0/918	0/749	0/470	0/487
توسعه ورزش همگانی دانش آموزان	0/593	0/828	0/879	0/797	0/541	0/480
ارتقای کیفی فضا و تجهیزات ورزشی	0/698	0/854	0/902	0/768	0/390	0/415
توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال در دانش آموزان	0/651	0/820	0/881	0/759	0/420	0/544
تقویت و توانمندسازی منابع انسانی	0/597	0/915	0/930	0/812	0/491	0/543

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد که مقادیر واریانس استخراج شده مؤلفه‌ها و متغیر پژوهش درصد بالای از واریانس نشانگرهای خود را تبیین می‌کند که برای متغیر توسعه ورزش تربیتی این مقدار 0/88 می‌باشد. مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی تمام مؤلفه‌ها و متغیر مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی بالای 0/7

است که نشان دهنده پایداری مناسب آن‌ها است. مقادیر R^2 تمام مؤلفه‌ها نشان دهنده مقدار مناسب پیش‌بینی متغیر ملاک را نشان می‌دهد. مقادیر مثبت شاخص‌های افزونگی با روایی متقاطع و اشتراک با روایی متقاطع مؤلفه‌های مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی نشان دهنده کیفیت مناسب مدل اندازه‌گیری می‌باشند.

جدول 5. نتایج روایی واگرا به روش فورنل و لارکر

متغیر	ارتقای کیفی فضا و تجهیزات	تقویت و توانمند سازی منابع انسانی	توسعه برنامه درس تربیت بدنی	توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال	توسعه ورزش همگانی	مدل جامع	توسعه ورزش قهرمانی	کیفیت برنامه درسی
ارتقای کیفی فضا و تجهیزات	1							
تقویت و توانمند سازی منابع انسانی	0/748	1						
توسعه برنامه درس تربیت بدنی	0/578	0/608	1					
توسعه سواد حرکتی و سبک زندگی سالم و فعال	0/820	0/792	0/598	1				
توسعه ورزش همگانی	0/757	0/711	0/747	0/683	1			
مدل جامع	0/876	0/901	0/789	0/871	0/893	1		
توسعه ورزش قهرمانی	0/746	0/694	0/638	0/732	0/783	0/865	1	
کیفیت برنامه درسی	0/701	0/736	0/744	0/672	0/812	0/883	0/775	1

سطح معنی‌داری 0/01

نتایج جدول 5 بررسی بررسی روایی واگرا را با توجه به روش فورنل و لارکر (1981) نشان می‌دهد. در این روش متغیرهای مرتبه دوم (توسعه ورزش تربیتی) در نظر گرفته نمی‌شود. ریشه دوم مقدار AVE هر سازه باید بیشتر از بالاترین همبستگی سازه با سایر سازه‌ها در مدل باشد. جذر AVE متغیرها در قطر اصلی قرار دارد. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که همبستگی هر سازه با شاخص‌های آن بیشتر از همبستگی آن با سایر سازه‌ها است. به عبارتی دیگر روایی واگرای متغیرهای مدل در حد قابل‌قبولی است. همبستگی بین ابعاد داخلی مدل اندازه‌گیری توسعه ورزش تربیتی نشان داد همبستگی درونی بالایی در میان ابعاد متغیر توسعه ورزش تربیتی وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

ورزش تربیتی دربرگیرنده تربیت بدنی و ورزش در واحدهای آموزشی رسمی اعم از مدارس، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور است. در ورزش آموزش و پرورش با ارائه شرایط امکانات و محیط مناسب و با پاسخ به نیازهای اساسی، برنامه‌هایی برای تقویت بدن، مطابق با اصول سالم مربیگری قرار دهد. ورزش

آموزشی با رشد و هماهنگی به بزرگترین و اصلی‌ترین ساختار سازمانی نیاز دارد تا اساسی‌ترین تجربیات را در سطح جامعه از طریق نیروهای تخصصی و متعهد ارائه دهد (رسسکی و همکاران، ۲۰۱۴). آموزش متعادل، مهارت، شناختی، عاطفی و اجتماعی متعادل یکی از اهداف مهم تشکل‌های ورزشی کشور در سطوح مدرسه و دانشگاه‌ها است (حسینی کشتان و همکاران، ۱۴۰۰). این سطوح مستلزم تجهیزات و تأسیسات گسترده و مناسب برای ارائه نگرش مثبت نسبت به تربیت بدنی ورزش در فعالیتهای حرکتی کودکان و نوجوانان دارد؛ بنابراین، یکی از وظایف مهم و مأموریت‌های هر دولت، آماده‌سازی ورزش در مدرسه و دانشگاه‌ها است. در راستای گسترش ورزش تربیتی در جامعه نیاز به مدارک علمی مستند و قوی از ابعاد مختلف عملکرد این ورزش می‌باشد که این امر نقش آموزش و پرورش را در جامعه کاملاً احساس کرده است (خدادادی و شهبازی، ۱۳۹۴).

نتایج نشان داد که به ترتیب، تقویت و توانمندسازی منابع انسانی، توسعه ورزش همگانی دانش‌آموزان، کیفیت بخشی درس تربیت‌بدنی، توسعه برنامه درس تربیت‌بدنی، ارتقاء کیفیت تجهیزات فضا و ورزشی، توسعه سبک زندگی سالم و فعال، توسعه مسابقات قهرمانی دانشجویان، مؤلفه‌های تأثیرگذاری بر پیشرفت ورزش آموزشی کشور است. نتایج تحقیق با برخی از نتایج تحقیقات سرلک و کاوه (۱۴۰۰)، شاهولی کوهشوری و همکاران (۱۳۹۹)، جعفری نسب و همکاران (۱۴۰۰)، توشویووا و خامرایوا (۲۰۲۱)، آفتینوس و همکاران (۲۰۲۱) و حسینی و همکاران (۱۴۰۰) همسو می‌باشد. در تحقیق سرلک و کاوه (۱۴۰۰) کمبود امکانات و تجهیزات ورزشی، ضعف آموزشی، ضعف مدیریتی، کمبود منابع انسانی و کمبود منابع مالی از چالش‌ها و موانع اصلی توسعه ورزش تربیتی می‌باشند؛ بنابراین این لازم است برنامه‌ریزی جامعی به منظور رفع مشکلات موجود در جهت توسعه ورزش تربیتی کشور صورت بگیرد، زیرا توسعه ورزش تربیتی نقش مهمی در جهت دهی سبک زندگی دانش‌آموزان دارد. شاهولی کوهشوری و همکاران (۱۳۹۹) توسعه ورزش تربیتی ایران، شبکه‌سازی و هم‌افزایی نهادهای متولی با محوریت وزارت ورزش و جوانان مهم‌ترین عوامل توسعه ورزش تربیتی قلمداد کرد. حسینی کشتان و همکاران (۱۴۰۰) توسعه پایدار از طریق برنامه‌ریزی استراتژیک و تعامل و یکپارچه‌سازی فعالیتهای وزارت آموزش و پرورش و وزارت ورزش و جوانان آغاز و با بهبود کیفیت اراده خدمات از طریق ورود بخش داوطلبین و از طریق افزایش شناخت و نگرش جامعه دانش‌آموزی نسبت به ورزش در کنار آموزش همگانی و فرهنگ‌سازی ورزش در جامعه دانش‌آموزی با حمایت خانواده‌ها و هیات‌های ورزشی می‌توان ضمن استعدادیابی به پرورش و توسعه ورزش تربیتی پرداخت. ورزش تربیتی بخشی ضروری از برنامه درسی رسمی مدارس هستند. ورزش تربیتی رویکردی مؤثر برای افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان از طریق فعالیتهای و برنامه‌های رویدادهای ورزشی با زیرساخت‌های مناسب است (کوموا و همکاران، ۲۰۱۵). در راستای گسترش ورزش تربیتی در جوامع، به دلایل و شواهدی علمی قوی در خصوص کارکردهای این ورزش در ابعاد و حوزه‌های مختلف نیاز است، این مسئله باعث شده است نیاز به نقش ورزش تربیتی در جوامع کاملاً احساس شود (مورلا و همکاران، ۲۰۱۹).

ورزش تربیتی نیاز به یک استراتژی و رویکردی متفاوت برای افزایش مشارکت در ورزش دانش‌آموزانی وجود دارد پیش از این برنامه‌های ورزش مدارس اگر تنها مزیت‌های سلامتی از قبیل آمادگی جسمانی و جلوگیری از چاقی را مدنظر داشته امروزه علاوه بر این موارد، در مدارس به استراتژی و برنامه‌های ورزش قهرمانی نیز توجه گردد ولی بر اساس نتایج تحقیقات صورت گرفته، کشور ما در زمینه توسعه ورزش تربیتی دارای کاستی‌ها و کمبودهایی است که این امر ضرورت توجه بیشتر به امر ورزش تربیتی را نشان می‌دهد. در کشورهای توسعه یافته پایه اصلی توسعه ورزش کشور و توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای، ورزش تربیتی می‌باشد که باید از مدارس شروع شود؛ بنابراین باید بازبینی اساسی در برنامه‌های مدیریتی کشور در حوزه ورزش تربیتی و آموزشی در مدارس صورت بگیرد؛ بنابراین این ورزش تربیتی فرآیندی پویا است که برای تحقق دستیابی به یافته‌های توسعه آن، مالکان، رونده و فرآیندها در مسیرهای توسعه ورزش با هم همکاری می‌کنند؛ بنابراین سیاست‌گذاری، اجرا و تدوین برنامه‌ریزی باید در راستای ایجاد خطمشی و بهبود چشم‌اندازهای راهبردی و کلان توسعه ورزش دانش‌آموزی باشد.

References

- Afthinos, I., Manasis, V., & Chrysanthopoulos, T. P. (2021). **Serious game top eleven as an educational tool in sports economics.** *International Journal of Serious Games*, 8(2), 3-19. <https://doi.org/10.17083/ijsg.v8i2.420>
- Baker, C., El Ansari, W., & Crone, D. (2017). **Partnership working in sport and physical activity promotion: An assessment of processes and outcomes in community sports networks.** *Public Policy and Administration*, 32(2), 87-109. <https://doi.org/10.1177/0952076715625104>
- Bocarro, J. N., Kanters, M. A., Cerin, E., Floyd, M. F., Casper, J. M., Suau, L. J., & McKenzie, T. L. (2012). **School sport policy and school-based physical activity environments and their association with observed physical activity in middle school children.** *Health & place*, 18(1), 31-38. <https://doi.org/10.1016/j.healthplace.2011.08.007>
- Fitzgerald, H. (2018). **Sport is not for all: The transformative (im) possibilities of sport for young disabled people.** In *Sport and physical activity across the lifespan* (pp. 175-191). Palgrave Macmillan, London. http://dx.doi.org/10.1057/978-1-137-48562-5_9
- Hosinikeshtan, M., Ghalandarghoochan atigh, G.(2021). **Prioritizing the development indicators of Iran's student sports.** Research in educational sports. *Tehran, Iran.(Persian)*.<https://doi.org/10.22089/res.2022.11449.2170>.
- Jafarinasab,M., Moeinfard, M., Shooshinasab, P., Fesanghari, J.(2021). **Investigating the views of sports experts and managers on the functions, status and importance of sports with the approach of sports development.** *Contemporary Studies on Sport Management. Hamaden, Iran.(In Persian)*.11(22). doi: 10.22084/smms.2021.22478.2676
- KOMOVA, E., LITVINOV, S., & SKOTNIKOVA, A. (2015). **Sport Education at Russian High Schools (from 18th to 21st century).** *International Journal of Sport Culture and Science*, 3(2), 55-63.
Doi : 10.14486/IJSCS256
- Morela, E., Elbe, A. M., Theodorakis, Y., & Hatzigeorgiadis, A. (2019). **Sport participation and acculturative stress of young migrants in Greece: The role of sport motivational environment.** *International journal of intercultural relations*, 71, 24-30. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2019.04.003>
- Pot, N., Schenk, N., & Van Hilvoorde, I. (2014). **School sports and identity formation: Socialisation or selection?** *European Journal of sport science*, 14(5), 484-491. DOI: [10.1080/17461391.2013.873483](https://doi.org/10.1080/17461391.2013.873483)
- Rasekh., N., Sajjadi., Razavi., S., Dousti, M.(2018). **Analysis of the structure of educational sports in Iran.** Research in educational sports, 6(14), 17-44 *Tehran, Iran.(In Persian)*.<https://doi.org/10.22089/res.2017.3882.1275>
- Ruseski, J. E., Humphreys, B. R., Hallman, K., Wicker, P., & Breuer, C. (2014). **Sport participation and subjective well-being: Instrumental variable results from German survey data.** *Journal of Physical Activity and Health*, 11(2), 396-403. DOI: [10.1123/jpah.2012-0001](https://doi.org/10.1123/jpah.2012-0001)

- Sarlak., S., Kaveh., F.(2021). **Explaining the challenges of educational sports in the country with an emphasis on directing the lifestyle of students.** *Sociology of sports*. 7(18), 125-139. *Tehran, Iran.(In Persian)*.
- Shabani, A. (2015). **Iran sport structured environment analysis based on hierarchical model sport. Unpublished doctoral dissertation.** *Payam Noor University (PNU). Faculty of Physical Education and Sport Science, Tehran, Iran.(In Persian)*.
- Shahbazi., R., Mostafayi., J., Daei., R., Sajjadi. N.(2018). **"Investigating the role of mass media in the development of public sports (from the perspective of Tehran University students)".** *Communication Management in Sports Media*, 6 (1): 34-42. *Tehran, Iran.(In Persian)*.<https://doi.org/10.30473/jsm.2018.5116>
- Shahoolikoooshoori., J., Askari., A., Nazari., R., Naghsh., A.(2019). **Compilation of educational sport strategies in Iran based on scenario.** *Research in educational sports*, 8(21), P 223-250. *Tehran, Iran.(In Persian)*. <https://doi.org/10.22089/res.2020.8611.1834>
- Toshboyeva, M. B., & Khamrayeva, Z. B. (2021). **Organization of Sports and Health in Educational Institutions.** *International Journal of Development and Public Policy*, 1(5), 74-76.
- Tsangaridou, N. (2017). **Early childhood teachers' views about teaching physical education: Challenges and recommendations.** *Physical Education and Sport Pedagogy*, 22(3), 283-300. - Zeigler EF. *Socio-cultural foundations of physical education & educational sport: Meyer & Meyer Verlag; 2003.*
- Ghasemi., H., Tojari., F., Boroojerdi., M., Emami., H., Amiri., M.(2010). **Content analysis of the views of the heads of the physical education organization about the components of sports from 1357 - 1388.** *Sports Management Journal*. 137-.152. *Tehran, Iran.(In Persian)*.<https://doi.org/10.22059/jsm.2012.28717>
- Almasi., S., Abdi., H., Abbasi., H., Foroughi., B., Garcia., F. (2021). **Identifying internal and external organizational factors affecting the connection of sports science faculties with growth centers and science and technology parks.** *Contemporary Studies in sports management*. 11(22). *. Hamaden, Iran.(In Persian)*. doi: 10.22084/smms.2021.23257.2757.
- Motaghishahri., M., Ghafoori., F., Honari., H., Shahlayibagheri., J. (2019). **Designing the model of mental health of athletes participating in training sports.** *Research in educational sports*, 7(16), 17-38. *Tehran, Iran.(In Persian)*. <https://doi.org/10.22089/res.2018.5430.1417>.
- Mirzayikalar., A., Hematinezhad., M., Ramazaninezhad., R.(2020). **Designing the development model of student sports in Iran.** *Research in educational sports*, 8(18), 41-62. *Tehran, Iran.(In Persian)*.